

หลักสูตรการจัดและตกแต่งสวนหย่อม จำนวน 60 ชั่วโมง กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ความเป็นมา

การจัดและตกแต่งสวนหย่อมเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่มีความต้องการมากในปัจจุบัน เพราะสวนหย่อมเป็นส่วนหนึ่งของการตกแต่งอาคารสถานที่ทั้งภายในและภายนอกไม่ว่าจะเป็น บ้าน ที่ทำงาน สถานประกอบการ หรือในพื้นที่สาธารณะต่าง ๆ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งเกิดจากความ สวยงาม ร่มรื่น ของสวนหย่อมนั้นๆ แต่พบว่าผู้ประกอบการอาชีพนี้ยังมีจำนวนไม่มากนัก ทั้งที่เป็นอาชีพที่สามารถสร้างรายได้สูง

การจัดและตกแต่งสวนหย่อมมีหลายรูปแบบ เช่น สวนแบบไทย แบบจีน แบบญี่ปุ่น แบบบาห์ลี และสวนหิน เป็นต้น ดังนั้น หากผู้สนใจศึกษาหาความรู้เรื่องการจัดและตกแต่งสวนหย่อม ก็จะสามารถนำความรู้นั้นมาประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้

การลงทุนในการประกอบอาชีพจัดและตกแต่งสวนหย่อม ขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่วัสดุอุปกรณ์ และพันธุ์ไม้ชนิดต่างๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งสามารถเลือกใช้ พันธุ์ไม้หรือทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสวนหย่อมแต่ละประเภท

ด้านการตลาด ในปัจจุบันพบว่า อาชีพการจัดและตกแต่งสวนหย่อมเป็นที่ต้องการของตลาดเป็นอย่างมาก เพียงแต่ผู้ประกอบการอาชีพนี้ ต้องแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง และพัฒนารูปแบบการจัดสวนหย่อมชนิดต่างๆ ให้ลูกค้าเห็นและประทับใจในผลงานโดยอาจออกแบบหรือสร้างแบบจำลองให้ลูกค้าได้มีโอกาสเลือกพิจารณา เลือกใช้วัสดุที่เหมาะสมกับสวนหย่อมที่ลูกค้าต้องการ รวมทั้งการกำหนดราคาที่ทำให้ลูกค้าพึงพอใจในและสามารถตัดสินใจได้

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจึงได้ทำการพัฒนาหลักสูตร การจัดและตกแต่งสวนหย่อมขึ้น เพื่อให้ผู้สนใจที่จะประกอบอาชีพนี้ ได้เห็นช่องทางและสามารถตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพการจัดและตกแต่งสวนหย่อมได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับตนเอง

หลักการของหลักสูตร

1. เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการประกอบอาชีพอย่างมีคุณภาพ
2. เพื่อให้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ และพัฒนาอาชีพเดิมที่มีอยู่
3. ส่งเสริมให้มีการนำเอาวัสดุธรรมชาติที่มีในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

จุดหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ และความเข้าใจในงานอาชีพ
2. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะ และสามารถพัฒนาอาชีพการจัดและตกแต่งสวนหย่อมได้
3. เพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา จำนวน 60 ชั่วโมง (ทฤษฎี 19 ชั่วโมง ปฏิบัติ 41 ชั่วโมง)

โครงสร้างหลักสูตร

1. **ช่องทางการประกอบอาชีพ** (ทฤษฎี 5 ชั่วโมง/ปฏิบัติ - ชั่วโมง)

- 1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพ การจัดและตกแต่งสวนหย่อม
- 1.2 ข้อมูลความต้องการในการตกแต่งสวนหย่อม
- 1.3 การวิเคราะห์การตลาด
- 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพ

2. **ทักษะการประกอบอาชีพการจัดตกแต่งสวนหย่อม** (ทฤษฎี 10 ชั่วโมง/ปฏิบัติ 27 ชั่วโมง)

- 2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการตกแต่งสวนหย่อม
 - 2.1.1 ความรู้ ความเข้าใจและสามารถออกแบบ เขียนแบบ และการอ่านแบบสวนหย่อมชนิด

ต่างๆ

- 2.1.2 ความรู้เรื่องพันธุ์ไม้ชนิดต่างๆ
- 2.1.3 ความรู้เรื่องการจัดองค์ประกอบ
- 2.1.4 ความพร้อมในการประกอบอาชีพ เช่น แหล่งเงินทุน แรงงาน เป็นต้น

2.2 ความรู้ในการตกแต่งสวนหย่อมเพื่อการประกอบอาชีพ

- 2.2.1 การออกแบบ
- 2.2.2 การเขียนแบบ
- 2.2.3 ความรู้ในการเลือกวัสดุในการตกแต่งสวนหย่อม
 - 1) การคัดเลือกพันธุ์ไม้ประดับ(ไม้ดอก – ไม้ใบ)
 - 2) การเลือกหินประดับ
 - 3) ส่วนประกอบอื่นๆ ที่นำมาประดับในสวนหย่อม
- 2.2.4 ความรู้ในการคำนวณพื้นที่และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- 2.2.5 ความรู้เรื่องการตลาด

2.3 ความรู้เรื่องรูปแบบการจัดสวนหย่อมชนิดต่างๆ ได้แก่

- สวนไทย หรือสวนพรรณไม้เขตร้อนชื้น
- สวนจีน
- สวนญี่ปุ่น
- สวนบาหลี่
- สวนหิน

- 2.3.1 องค์ประกอบของการตกแต่งสวนหย่อม
 - 1) การเตรียมประกอบอาชีพ
 - 2) ศึกษาเรียนรู้ในการจัดสวนหย่อม
 - 3) ออกแบบ และเขียนแบบสวนหย่อม
- 2.3.2 การปฏิบัติการจัดตกแต่งสวนหย่อม
 - 1) การปรับพื้นที่
 - 2) การเลือกพรรณไม้
 - 3) การปรับหลุมปลูกต้นไม้
 - 4) การดูแลรักษาสวนและกำจัดวัชพืช
- 2.4 แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาที่มีในท้องถิ่น หรือพื้นที่ใกล้เคียง
- 3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการตกแต่งสวนหย่อม

(ทฤษฎี 3 ชั่วโมง/ปฏิบัติ 6 ชั่วโมง)

 - 3.1 จัดการเรื่องการตลาด
 - 3.1.1 การประชาสัมพันธ์
 - 3.1.2 การหาผู้รับบริการ
 - 3.1.3 การวิจัยการตลาดการจัดสวน
 - 3.2 จัดการเรื่องทุน – กำไร
 - 3.3 การใช้สื่อเทคโนโลยีมาประกอบการจัดสวน
- 4. โครงการประกอบอาชีพ

(ทฤษฎี 1 ชั่วโมง/ปฏิบัติ 8 ชั่วโมง)

 - 4.1 ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพ
 - 4.2 ประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพ
 - 4.3 องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ
 - 4.4 การเขียนโครงการ
 - 4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร หนังสือวารสารการตกแต่งสวนหย่อม
2. ศึกษาจาก VCD การตกแต่งสวนหย่อม
3. ศึกษาจากสื่อ อินเทอร์เน็ต
4. ศึกษาดูงานจากสถานที่จริง

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อเอกสาร หนังสือวารสาร
2. VCD การตกแต่งสวนหย่อม
3. สถานที่จริง

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีก่อนเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตรการศึกษา ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการจัดตั้งสถานหอย่อม

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความสำคัญของอาชีพการจัดตั้งสถานหอย่อม 2. สามารถจำแนกข้อมูลความต้องการการจัดตั้งสถานหอย่อมได้ 3. บอกทิศทางการประกอบอาชีพ ได้แก่ ทุน ความต้องการของตลาด วัสดุ อุปกรณ์ ช่องทางการจัดจำหน่าย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสำคัญของสถานหอย่อม 2. ข้อมูลความต้องการในการจัดตั้งสถานหอย่อม 3. การวิเคราะห์ข้อมูลการตลาด 4. ทิศทางการประกอบอาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ผู้เรียนศึกษาจากข้อมูลงานวิจัย ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่างๆ ใบความรู้พร้อมฟังบรรยายจากผู้สอน - ครู/ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์ ข้อมูลร่วมกัน 	5	-
2. ทักษะการประกอบอาชีพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการตกแต่งสถานหอย่อม 2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดและตกแต่งสถานหอย่อม ได้แก่ ออกแบบ เขียนแบบ เลือกรูปแบบ การคำนวณพื้นที่ และการตลาด 3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องรูปแบบการจัดสถานหอย่อมชนิดต่าง ๆ 4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่นหรือพื้นที่ใกล้เคียงได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการตกแต่งสถานหอย่อม <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ความรู้ ความเข้าใจและสามารถออกแบบ เขียนแบบ และการอ่านแบบสถานหอย่อมชนิดต่างๆ 1.2 ความรู้เรื่องพื้นฐมนิคมชนิดต่างๆ 1.3 ความรู้เรื่องการจัดตั้งประกอบอาชีพ 1.4 ความพร้อมในการประกอบอาชีพ เช่น แหล่งเงินทุน แรงงาน 2. ความรู้ในการตกแต่งสถานหอย่อมเพื่อการประกอบอาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ผู้เรียนศึกษาจากใบความรู้พร้อมฟังบรรยายจากผู้สอนเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง - ผู้สอนอธิบายเรื่องการออกแบบสถานหอย่อมพร้อมชมสื่อประกอบการบรรยาย - ผู้สอนสาธิตการออกแบบ สถานหอย่อม - ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการออกแบบ การเขียน - ศึกษาเรียนรู้จากสถานที่จริง - ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริงจากสถานที่ที่กำหนดให้ 	10	27

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		<p>2.1 การออกแบบ</p> <p>2.2 การเขียนแบบ</p> <p>2.3 ความรู้ในการเลือกใช้วัสดุในการตกแต่งสวนหย่อม</p> <p>1) การคัดเลือกพันธุ์ไม้ประดับ (ไม้ดอก – ไม้ใบ)</p> <p>2) การเลือกหินประดับ</p> <p>3) ส่วนประกอบอื่นๆ ที่นำมาประดับในสวนหย่อม</p> <p>2.4 ความรู้ในการคำนวณพื้นที่และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>2.5 ความรู้เรื่องการตลาด</p> <p>3. ความรู้เรื่องรูปแบบการจัดสวนหย่อมชนิดต่างๆ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - สวนไทย หรือสวนพรรณไม้เขตร้อนชื้น - สวนจีน - สวนญี่ปุ่น - สวนบาหลี่ - สวนหิน 	<p>ให้ผู้เรียนฝึกพัฒนารูปแบบการจัดสวนหย่อมชนิดต่าง ๆ</p> <p>แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิด การเลือกวัสดุ พันธุ์ไม้ชนิดต่างๆ และปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสวนหย่อมชนิดต่างๆ</p>		

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		<p>3.1 องค์ประกอบการตกแตงสวนหย่อม</p> <p>1) การเตรียมประกอบอาชีพ</p> <p>2) ศึกษาเรียนรู้ในการจัดสวนหย่อม</p> <p>3) ออกแบบ และเขียนแบบสวนหย่อม</p> <p>3.2 การปฏิบัติการจัดตกแตงสวนหย่อม</p> <p>1) การปรับปรุงพื้นที่</p> <p>2) การเลือกพรรณไม้</p> <p>3) การปรับหลุมปลูกต้นไม้</p> <p>4) การดูแลรักษาสวนและกำจัดวัชพืช</p> <p>4. แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาที่มีในท้องถิ่น หรือพื้นที่ใกล้เคียง</p>			
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	<p>1. ผู้เรียนสามารถจัดการเรื่องการตลาดได้</p> <p>- ประชาสัมพันธ์</p> <p>- การหาผู้รับบริการ</p>	<p>1. การจัดการเรื่องการตลาด</p> <p>1.1 การประชาสัมพันธ์</p> <p>1.2 การหาผู้รับบริการ</p> <p>1.3 การวิจัยการตลาดการจัดสวน</p>	<p>- ให้ผู้เรียนได้ศึกษาจากใบงานความรู้</p> <p>- ครูผู้สอนบรรยาย พร้อมนำเสนอข้อมูลการตลาด</p> <p>- ใช้สื่อ VCD ประกอบการเรียนรู้</p>	3	6

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	<ul style="list-style-type: none"> - การวิจัยการตลาดการจัดสวน 2. ผู้เรียนสามารถจัดการเรื่องทุน - กำไรได้ 3. ผู้เรียนสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีมาประกอบการจัดสวน 	<ul style="list-style-type: none"> 2. จัดการเรื่องทุน - กำไร 3. การใช้สื่อเทคโนโลยีมาประกอบการจัดสวน 	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกปฏิบัติการทำบัญชี คำนวณ ต้นทุน-กำไร ประชาสัมพันธ์ การหา ผู้รับบริการ และการวิจัยตลาด 		
4. โครงการประกอบอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> 1. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้ 2. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 3. อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 4. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ 5. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้ 6. ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพได้ 	<ul style="list-style-type: none"> 1. ความสำคัญของโครงการอาชีพ 2. ประโยชน์ของโครงการอาชีพการ 3. องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ 4. การเขียนโครงการอาชีพ 5. การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดทำกิจกรรมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 2. ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่องตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพ ที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพ ที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ 	0.5	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			<p>4. กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ</p> <p>5. ผู้เรียนฝึกการพัฒนาหรือปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้ความเหมาะสมและถูกต้อง</p> <p>6. ให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป</p>		<p>1</p> <p>1</p> <p>3</p>